

# Hållbart Edelvik

Policy för en hållbar utveckling

Fastställd av Edelviks styrelse 2023-12-11

*Hållbart Edelvik - policy för en hållbar utveckling* utgår i likhet med *Edelviks måldokument* från övertygelsen om "alla människors lika värde". Det är således solidariteten med andra människor som motiverar oss att agera hållbart.

Många av de åtgärder som presenteras i *Hållbart Edelvik* innebär ökade kostnader för Edelvik. Om vi från en dag till en annan skulle genomföra allt som är rätt och rättvist så skulle det förmodligen äventyra vår ekonomi och våra möjligheter att finnas till, och det vore illa eftersom Edelvik har ett viktigt uppdrag. Skrivningarna i *Hållbart Edelvik* ska därför ses som mål att sträva mot. Vi kommer inte fram direkt, det kommer att ta ett tag, men vi har ambitionen att börja gå mot en omställning som vi tror är nödvändig. Edelviks behöver också ställa om till en ekonomi som tar hänsyn till hållbarhetsmålen.

Det är inte heller säkert att vi tänkt rätt. Vi måste vara ödmjuka inför det faktum att den kunskap som Edelvik äger på området är begränsad och i vissa fall helt felaktig. Omställningen behöver ta tid. Vi behöver lära oss mer och vi kommer att behöva revidera policydokumentet gång på gång.

## 1. Begränsa utsläppen av växthusgaser

**Växthusgaser** är både naturliga och konstgjorda gaser som utgör grunden till växthuseffekten genom att absorbera och utstråla infraröd strålning. När växthuseffekten ökar stiger temperaturen på jorden vilket bl.a. får till följd att glaciärer smälter och öknar breder ut sig. Att växthuseffekten ökat mer än önskat beror framför allt på de onaturligt höga utsläppen av koldioxid, som uppstår då vi använder fossila bränslen dvs. olja, kol och torv.

### Resor

#### Tjänsteresor

Genom medvetna val då vi reser i tjänsten kan vi vara med och minska utsläppen av växthusgaser. Edelviks ambition är:

- att sträva efter flera möten via digitala mötesplattformar så att tjänsteresan kan förkortas eller aldrig behöver göras
- att tjänsteresor i första hand ska ske med kollektivtrafik, i andra hand personbil
- att samåkning ska eftersträvas om personbil används
- att den som måste resa långt i första hand ska undersöka möjligheten att åka tåg eller buss, i andra hand flyg

### **Pendling till och från undervisning/arbete**

Det är Edelviks ambition att lägga undervisnings- och arbetsscheman som gör det möjligt att åka buss. Detta gäller daglig pendling mellan Skellefteå och Burträsk och veckopendling mellan Umeå och Burträsk.

## **Transporter**

### **Välja lokala företag och närproducerade varor**

Att handla lokalt och närproducerat har flera goda effekter bl.a. minskas transporterna. Edelviks ambition är:

- att sträva efter att handla varor och tjänster av lokala aktörer
- att välja varor som är lokalt producerade

### **Inköp av förbrukningsartiklar och matvaror**

Vissa varor har under tillverkning och/eller förädling orsakat mer utsläpp av växthusgaser än andra. Vissa varor har också transporterats långt. Genom att välja bort dessa varor medverkar vi till att minska utsläppen. Edelviks ambition är:

- att handla förbrukningsartiklar som är *miljösmarta*
- att undvika förädlade matvaror

## **Energi**

Edelvik är till ytan en ganska stor anläggning med en betydande förbrukning av varmvatten, el och värme.

Det är Edelviks ambition:

- att ständigt sträva efter att minska den egna energiförbrukningen
- att bevaka möjligheterna att övergå till mer effektiv energiförsörjning

## **Drivmedel**

Edelviks direkta utsläpp av växthusgaser kommer från egna fordon och motordrivna trädgårdsredskap. Edelviks ambition är:

- att använda miljövänligt bränsle till befintliga motordrivna trädgårdsredskap
- att köpa eldrivna redskap, om de finns tillgängliga på marknaden, vart efter de motordrivna behöver bytas ut
- att vid ev. inköp av fordon (bilar, minibussar, traktorer etc.) noga överväga möjligheten till andra drivmedel än bensin

## 2. Begränsa utsläpp av miljögifter

**Miljögifter** kallas de gifter som har en negativ inverkan på miljön i naturen, som skadar och dödar levande organismer och förändrar förutsättningarna för livet. Genom att rubba den ekologiska balansen riskerar vi att utarma den biologiska mångfalden, men också att förstöra människors förutsättningar att fiska, jaga och odla.

### Avfall och utsläpp

#### Sopsortering

Att sortera sopor för att underlätta materialåtervinning har flera goda effekter bl.a. att mängden giftigt avfall minskar i naturen. Edelviks ambition är:

- att alla sopor som lämnar anläggningen ska vara sorterade enligt den standard som finns i Skellefteå kommun

#### Inköp av förbrukningsvaror, matvaror och städartiklar

Vissa produkter har under tillverkningen krävt mer utsläpp av giftigt avfall än andra. Vissa produkter innehåller eller lämnar efter sig mer giftiga ämnen än andra. Edelviks ambition är:

- att välja de varor som är mest skonsamma för miljön
- att använda miljövänliga bekämpningsmedel och metoder i planteringar och rabatter

## 3. Värna närsamhället

Allt mer lokalproducerade matvaror dyker upp i handeln, vilket innebär ett mer varierat utbud och många gånger en högre kvalitet. Att handla närproducerat gynnar den egna ortens jordbruk och innebär kortare transporter.

### Inköp

#### Lokalproducerat

Allt som gynnar den lokala handeln är bra för Edelvik eftersom folkhögskolan är beroende av ett levande och väl fungerande närsamhälle. Edelviks ambition är:

- att öka inköpen av lokalproducerade råvaror till restaurangen
- att använda så mycket lokala växter som möjligt på Edelviks område

## 4. Verka för rättvisa arbetsvillkor

Flera av de stora och kända företag som tillverkar dagligvaror nyttjar underbetald arbetskraft i världens utvecklingsländer, det gäller även svenska företag. Varorna blir på så vis billigare för konsumenten, men de som arbetar i produktionen betalar ett högt pris i form av fattigdom, ohälsa och missär.

### Inköp

**Fair trade** är en internationell accepterad definition av varor som är producerade under mer rättvisa förhållanden. Genom att handla Fair trade bidrar vi som konsumenter till en hållbar utveckling

genom bättre handelsvillkor och garanterade rättigheter för marginaliserade producenter och arbetare - framförallt i Syd. Edelviks ambition är:

- att undvika varor som vi vet har tillverkats under oacceptabla arbetsvillkor
- att i större utsträckning välja varor som är Fair trade-märkta

## 5. Göra miljövänliga och rättvisa placeringar

De fyra första punkterna handlar om hur Edelvik som konsument kan påverka miljö och arbetsvillkor. Den femte punkten handlar om hur Edelvik bör hantera sitt kapital. Genom medvetna placeringar kan Edelvik påverka vilka branscher och verksamheter man vill gynna. Edelviks ambition är:

- att inte placera pengar i företag som kränker mänskliga rättigheter och som gör sig skyldiga till allvarlig miljöförstöring